

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 юли 2026 г.
(OR. en)

11376/26

AGRI 560
AGRIORG 90
AGRIFIN 138
AGRISTR 38
ENV 921
POLCOM 275
VETER 115

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 7 юли 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 576 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН
КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ
Стратегия на ЕС за животновъдството

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 576 final.

Приложение: COM(2026) 576 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Страсбург, 7.7.2026 г.
COM(2026) 576 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Стратегия на ЕС за животновъдството

{SWD(2026) 576 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Отглеждането на селскостопански животни е една от най-старите дейности на човечеството. Откакто животните са опитомени за първи път преди повече от 10 000 години, то е изиграло ключова роля за социалното и икономическото развитие на цивилизациите. През вековете отглеждането на селскостопански животни е било не само незаменима част от нашата продоволствена система. То също така е поддържало европейския поминък, превърнало се е в гръбнак на икономиките в селските райони и в определящ елемент на нашите ландшафти.

В днешна Европа отглеждането на селскостопански животни е разнообразна и сложна икономическа дейност, която представлява около 40 % от селскостопанската добавена стойност на ЕС и генерира оборот от 400 милиарда евро годишно. То има силно социално и териториално въздействие: в сектора са заети около 7 милиона души и той разчита на 4 милиона животновъдни стопанства, разпределени в цялата територия на Европа, често в райони с малко алтернативни икономически дейности. От алпийските пасища до източните гранични региони, от арктическите райони до южните склерофилни пасищни гори (*dehesas*) и най-отдалечените региони на ЕС, както и средиземноморските острови, селските райони в Европа се нуждаят от селскостопански животни за своето оцеляване. С решаващата си роля за задържането на населението в селските райони и икономическата им жизнеспособност животновъдството допринася значително за постигането на целите на ЕС в областта на сигурността и готовността. Флангът на източната европейска граница е изложен на висок риск от изоставяне на земя, придружено от бързо намаляване на популацията на селскостопанските животни, което допълнително намалява адаптивността на тези региони, що се касае до способността им да реагират на кризи и рискове за сигурността⁽¹⁾.

Секторът на животновъдството в ЕС играе решаваща роля за продоволствената сигурност, като осигурява висококачествени протеини не само в ЕС, но и на световно равнище, с положителен търговски баланс на ЕС и нарастващо търсене на продукти от ЕС благодарение на водещите в световен мащаб стандарти, качество и устойчивост⁽²⁾, които утвърждават високите европейски постижения по целия свят.

Като ключов стратегически сектор за конкурентоспособността и отворената стратегическа автономност на Съюза, в настоящата стратегия се определят действия за преодоляване на неговите съществуващи уязвимости и за повишаване на неговата адаптивност в свят на нарастваща пазарна конкуренция. В същото време секторът трябва да отговори по-добре на нарастващите обществени очаквания, по-специално по отношение на хуманното отношение към животните, да превърне своя отпечатък върху околната среда в положителни външни ефекти и да укрепи териториалната си обвързаност. Подобренията в интеграцията на хранителната верига и възприемането на цялостен кръгов подход биха позволили оползотворяването на всички странични

⁽¹⁾ Съобщение относно източните региони на ЕС, граничещи с Русия, Беларус и Украйна, COM(2026) 82 final.

⁽²⁾ В световен мащаб се очаква консумацията на месо да нараства поради бързия растеж на населението и доходите. Съюзът е един от водещите световни търговци на продукти от животински произход. През 2025 г. ЕС е изнесъл животински продукти на стойност 53 милиарда евро, а вносът е възлязъл на 16 милиарда евро. Водещ дял заемат млечните продукти: през 2025 г. те са били на стойност 20,7 милиарда евро с нетен търговски излишък от 18 милиарда евро. Търговският баланс на ЕС по отношение на животинските продукти е положителен през последното десетилетие.

продукти и биомаса, за да се генерират допълнителни доходи за земеделските стопани, като същевременно се намали въглеродният отпечатък на животновъдното производство.

Както беше обявено във визията за селското стопанство и храните⁽³⁾, животновъдният сектор на ЕС заслужава дългосрочна стратегия, която зачита разнообразието и специфичните характеристики на животновъдното производство в цяла Европа. Продължаването на прехода към адаптивен, конкурентоспособен и устойчив животновъден сектор в ЕС е от ключово значение за борбата с обезлюдяването на най-уязвимите територии, като същевременно допринася за постигането на целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г. Този преход ще бъде сред целите, подкрепяни от ОСП след 2027 г., като по този начин ще подпомогне изпълнението на стратегията за обновяване на поколенията в селското стопанство⁽⁴⁾, стратегията на ЕС за биоикономиката⁽⁵⁾, предстоящия нов план за действие за селските райони⁽⁶⁾, плана за действие в областта на торовете⁽⁷⁾ и съобщението относно управлението на риска от горски пожари⁽⁸⁾. На международно равнище Комисията работи с многостранни органи, за да подкрепи този преход чрез привеждане в съответствие с международните стандарти, по-специално с ФАО в рамките на Глобалния план за действие за устойчиво животновъдство.

За да се гарантира дългосрочната жизнеспособност на животновъдния сектор на ЕС, е необходима стратегия с цел:

- напредък към **адаптивна спрямо въздействие система за животновъдство**, която устоява на кризи и е по-добре адаптирана към изменението на климата,
- засилване на нейната **конкурентоспособност** на равнището на ЕС и на световно равнище,
- повишаване на готовността на сектора за бъдещите предизвикателства чрез **подобряване на условията за хуманно отношение към животните и свеждане до минимум на въздействието му върху климата и околната среда**,
- Да се гарантира, че системите за животновъдство продължават да **отговарят на уникалните характеристики на различните региони**, да поддържат икономиките и традициите в селските райони в цяла Европа и да допринасят за поддържането на богатото им биологично разнообразие.
- насърчаване на **високите постижения** в животновъдството като отличителен европейски подход към отглеждането на селскостопански животни, който се

⁽³⁾ Визия за селското стопанство и храните: Да изградим заедно привлекателен сектор на селското стопанство и храните в ЕС за бъдещите поколения, COM/2025/75 final

⁽⁴⁾ Стратегия за обновяване на поколенията в селското стопанство, COM (2025) 872 final

⁽⁵⁾ Стратегическа рамка за конкурентоспособна и устойчива биоикономика на ЕС, COM(2025) 960 final

⁽⁶⁾ Преразгледан план за действие на ЕС за селските райони, придружаващ документа „Доклад на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Дългосрочна визия за селските райони на ЕС: ключови постижения и следващи стъпки“, SWD/2024/451 final

⁽⁷⁾ План за действие в областта на торовете: партньорство за осигуряване на наличността, ценовата достъпност и стратегическата автономност на вътрешното производство на торове в ЕС, COM (2026) 310 final

⁽⁸⁾ Съобщение относно интегрираното управление на риска от горски пожари, COM (2026) 330 final

признава и оценява от потребителите, по-специално по отношение на хуманното отношение към животните.

Стратегията се основава на широко участие на заинтересованите страни в рамките на Работния поток в областта на животновъдството, включително повече от една година диалог с държавите членки, земеделските стопани, представителите на промишлеността и гражданското общество, включително Европейския съвет по селското стопанство и храните. Тя е придружена от план за протеините, който да направи системата за доставка на протеини на ЕС по-адаптивна и устойчива. Настоящото съобщение, което се основава на оценка на силните и слабите страни на сектора, представена в придружаващия работен документ на службите на Комисията, взема предвид доклада по собствена инициатива на Европейския парламент *„Осигуряване на устойчиво бъдеще за животновъдния сектор в ЕС с оглед на необходимостта от постигане на продоволствена сигурност, адаптивност на земеделските стопани и справяне с предизвикателствата, свързани с болестите по животните“*⁽⁹⁾.

2. Животновъдният сектор на ЕС днес

2.1. Предизвикателства и възможности

Животновъдният сектор в ЕС е изправен пред съвкупност от структурни и текущи предизвикателства. Този натиск вече допринася за прекратяването на селскостопанска дейност в някои региони, особено при едрия рогат добитък, овцете и козите, и поражда опасения относно дългосрочната непрекъснатост на животновъдната дейност в някои части на Съюза. Например Франция е загубила 16 % от популацията си на говеда през последното десетилетие, а през същия период Германия е загубила 22 % от популацията си на свине.

Основно предизвикателство е **рентабилността**. Високите разходи за суровини, нестабилността на пазара и излагането на колебанията в цените на фуражите и енергията продължават да свиват маржовете. В същото време спазването на високите стандарти на ЕС, необходими за защита на хуманното отношение към животните, безопасността на храните, климата и опазването на околната среда, може да доведе до производствени разходи, които невинаги се отразяват в пазарните цени. Освен това земеделските стопани са изправени пред слаба позиция при договаряне с купувачите.

Животновъдният сектор на ЕС също е изправен пред предизвикателства, свързани с устойчивостта. Той е основен източник на емисии на парникови газове от селското стопанство, амоняк и замърсяване с хранителни вещества, които засягат климата, въздуха, качеството на водата и биологичното разнообразие. Макар емисиите да отбелязват трайна тенденция към намаляване, темпът е бавен. Концентрацията на животновъдното производство в някои райони на ЕС създава дисбаланс на хранителните вещества, което води до замърсяване с хранителни вещества. В същото време екстензивното пасищно животновъдство е от съществено значение за поддържането на пасища, които подпомагат биологичното разнообразие, селските биотопи, опазват природата и спомагат за предотвратяване на изоставянето на земи и обезлюдяването на селските райони.

⁽⁹⁾ 2025/2053(INI)

Перспективите за сектора се определят допълнително от няколко **структурни уязвимости**. Застаряването на заетото в селското стопанство население, недостатъчното обновяване на поколенията, недостигът на работна ръка — включително по отношение на ветеринарните услуги в селските райони — и тежките условия на труд застрашават бъдещия му капацитет. Последиците от изменението на климата и огнищата на болести по животните се отразяват неблагоприятно на икономическите резултати.

Бъдещето на животновъдния сектор на ЕС трябва да се основава на важните му силни страни и възможности. Животновъдният сектор на ЕС се корени в традицията, но се основава на иновации и предприемачество. Неговото разнообразие от производствени системи, видове и територии повишава устойчивостта на въздействия и адаптивността. Високите стандарти на ЕС укрепват доверието на потребителите и осигуряват силни позиции на пазари за първокачествени продукти. В няколко сектора ефективните производствени системи, усъвършенстваните ветеринарни услуги и добре развитите вериги на доставки подпомагат производителността и износа. Иновациите и прилагането на подходите на кръговата биоикономика подобряват както конкурентоспособността, така и резултатите по отношение на околната среда. Земеделските стопани все по-често са не само производители на храни, но и пазители на природата и доставчици на туристически услуги за настаняване, както и „енергийни стопани“, които произвеждат енергия от възобновяеми източници за целите на стопанствата и в много случаи за по-широко потребление, като по този начин намаляват зависимостта на ЕС от алтернативи, основани на изкопаеми горива.

3. СТРАТЕГИЯТА

Съюзът през 2040 г. трябва да бъде място, където устойчивото отглеждане на селскостопански животни не само оцелява, но и процъфтява.

Секторът трябва да бъде подкрепен от съгласувана политическа рамка, която е проста, предвидима и отчита реалностите в селското стопанство. През следващия програмен период и без да се засягат текущите преговори по МФР, ОСП ще продължи да бъде основният стълб на подкрепата както за доходите, така и за инвестициите и стимулите, в рамките на бъдещите планове за национално и регионално партньорство, допълнена от предложената програма „Хоризонт Европа“⁽¹⁰⁾ и Европейския фонд за конкурентоспособност (ЕФК)⁽¹¹⁾ за стимулиране на иновациите.

Тази стратегия дава дългосрочна насока за конкурентоспособността и устойчивостта на сектора в контекст на повишена готовност. Тя се изразява в

⁽¹⁰⁾ Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ за периода 2028—2034 г., за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на Регламент (ЕС) 2021/695, COM/2025/543 final

⁽¹¹⁾ Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на Европейски фонд за конкурентоспособност (ЕФК), включващ специфична програма за научноизследователски и иновационни дейности в областта на отбраната, за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/522, (ЕС) 2021/694, (ЕС) 2021/697, (ЕС) 2021/783, за отмяна на разпоредби от регламенти (ЕС) 2021/696 и (ЕС) 2023/588 и за изменение на Регламент (ЕС) [ПЕОП], COM/2025/555 final

точки за оперативно действие на равнището на ЕС, държавите членки и заинтересованите страни, с акцент върху целенасочени териториални решения, адаптирани към различните производствени системи и региони, като се възприема цялостен, съгласуван и обхващащ различни политики подход.

Комисията възнамерява да запази **работното направление за животновъдството** като форум за обсъждане и по-нататъшно развитие на някои инициативи, посочени по-долу, тъй като то осигурява приобщаващ начин за изпълнение на стратегията.

3.1. Адаптивен животновъден сектор, който устоява на кризи

Адаптивната система за животновъдство е от съществено значение за продоволствената сигурност, стратегическата автономност и жизнеспособността на селските райони на Съюза. Адаптивността означава повече от способност за възстановяване след сътресение. Това означава също така да можем да предвиждаме рисковете, да намалим уязвимостите, да се адаптираме към структурните промени и да продължим да осигуряваме безопасна, устойчива и достъпна храна при все по-трудни условия. За животновъдния сектор това вече е неотложен приоритет. Производителите са изправени пред все по-голям натиск от нестабилните пазари, нарастващите производствени разходи и постоянните разходи, изменението на климата, недостига на вода, болестите по животните, недостига на работна ръка и липсата на квалифицирани работници, геополитическата нестабилност и нелоялната конкуренция в световен мащаб. Поради това е необходим по-силен и по-адаптивен сектор както за защита на поминъка на земеделските стопани, така и за запазване на производствения капацитет на Съюза.

Първият приоритет е да се укрепи рамката за управление на риска. Животновъдите се нуждаят от по-добър достъп до финансиране, застраховане, презастраховане, взаимоспомагателни фондове и инструменти за стабилизиране на доходите, които отразяват специфичните рискове на сектора, включително климатични явления, смущения на пазара и болести по животните. Бъдещата политика следва да подобри съгласуваността между управлението на риска и управлението на кризи, така че спешната подкрепа да не замества готовността, а да я допълва.

В този контекст Комисията подготвя основите за работа с финансови институции, включително Европейската инвестиционна банка, за да проучи възможността за разработване на **специална финансова схема за управление на риска в рамките на многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г.**, който да покрива нуждите от застраховане и презастраховане, свързани с климата, и да разширява подкрепата за рисковете, свързани с болестите по животните, като допълва съществуващите инструменти⁽¹²⁾.

В рамките на настоящата и бъдещата ОСП вече съществува достатъчно всеобхватен инструментариум за управление на риска⁽¹³⁾, която предоставя на държавите

⁽¹²⁾ fi-compass, 2025 г., преглед на тенденциите при климатичните рискове в селското стопанство в Европа при настоящия климат и през 2050 г. — Инструменти за застраховане и управление на риска за селското стопанство в ЕС (https://www.fi-compass.eu/sites/default/files/publications/EAFRD_AGRRI_Insurance_Risk_MA.pdf)

⁽¹³⁾ Световна банка: Решения за по-ефективно управление на риска в областта на селското стопанство в Европейския съюз (<https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099032326044016306>)

членки възможност да избират и адаптират тези инструменти към своите потребности. Комисията ще изготви **наръчник с практически насоки относно управлението на риска**, като използва експертния опит на ЕС и международния експертен опит, така че държавите членки да могат да отразят по-добре тези нужди в бъдещите си планове за НПП. Това **ще допълни препоръките по ОСП**, които ще обхванат и аспектите на управлението на риска. Комисията също така ще оцени и намали, когато е уместно, административните пречки при създаването на специфични инструменти за управление на риска, като взаимоспомагателни фондове, за да се преодолее слабото им използване, особено от малките стопанства.

Втори приоритет е засилването на профилактиката и реакцията на заболяванията. Болестите по животните, включително зоонозите, продължават да бъдат сред най-сериозните заплахи за адаптивността на животновъдството, биологичното разнообразие и потенциално за човешкото здраве. Неотдавнашните огнища, които се увеличили значително по честота, показаха мащаба на икономическите и социалните щети, които могат да причинят, включително унищожаването на голям брой животни и нарушаването на търговията и дейността в селските райони. **Строгите мерки за биологична сигурност** продължават да бъдат първата линия на защита и са съществен елемент от превенцията. Освен това **оценката на Законодателството за здравеопазването на животните** ще осигури основа за актуализиране на подхода на Съюза „Едно здраве“ към управлението на заболяванията, включително по-широко и научно обосновано използване на превантивната ваксинация, когато е целесъобразно. За да се подсили способността за приспособяване към нововъзникващите рискове и болести, **Комисията ще направи преглед дали настоящата система за категоризация на болестите продължава да бъде подходяща за целта** и дали критериите за категоризация отговарят адекватно на специфичните предизвикателства. За да се засилят хармонизираните мерки за контрол на болестите в целия ЕС, Комисията ще продължи да предлага актуализации на законодателството в съответствие с най-новите научни постижения и международните стандарти, определени от Световната организация по здравеопазване на животните (СОЗЖ), и ще приеме правила за прилагане с цел по-ясно изясняване на ролите и отговорностите. За да подкрепи по-широкото и научно обосновано използване на превантивната ваксинация, **Комисията ще оцени също така дали настоящите правила и принципи за ваксинация все още са подходящи.**

Тази работа следва да се основава на най-новите научни становища на Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) и да бъде подкрепена от по-силен международен ангажимент за насърчаване на приемането на санитарните мерки на ЕС. За да се справи с неравномерното признаване на регионализацията от страна на трети държави, Комисията ще продължи да подкрепя държавите членки, като разработи **насоки относно прилагането на ваксинацията, съчетани с регионализация и компартментализация**, като същевременно ще продължи да се застъпва за признаване на подхода на ЕС за регионализация, включително ваксинацията, с търговските партньори в рамките на двустранни и многостранни форуми.

Непрекъснатите **научни изследвания и иновации в областта на здравето на животните и ваксинацията**, включително ваксините съгласно СРИВЖ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁴⁾ Ваксините съгласно СРИВЖ (стратегията за разграничаване на инфектирани от ваксинирани животни) са специализиран вид ваксина, предназначена да разграничава ваксинираните животни от тези, които са естествено заразени с болест. Това разграничение е от решаващо значение за

продължават да бъдат от съществено значение, включително по отношение на потенциалните ваксини за основни трансгранични болести. Предложеният специален компонент в рамките на „Хоризонт Европа“ ще подпомогне тази работа.

Като част от превантивните мерки Комисията ще продължи да подкрепя и укрепва капацитета на държавите членки за надзор на съответните болести по животните, като гарантира **ранно откриване и ранни действия**. Механизмите за ранно предупреждение са много важни. Комисията ще оцени как да се финансира подобряването на съществуващите системи, как да се интегрира по-добре цифровизацията в откриването и предупреждаването, както и как да се подобри разпространението на информация сред земеделските стопани в целия ЕС (приложения, горещи линии).

Същевременно **адекватното финансиране от ЕС е от ключово значение за превенцията, надзора, контрола и ликвидирането**, особено за спешните мерки в случай на огнища. Механизмът на ЕС, предложен в рамките на МФР, дава възможност за обща политика в областта на здравето и безопасността (включително за животните) и предоставя специална подкрепа в случай на болести по животните, при спазване на годишните бюджетни процедури. Държавите членки биха могли също така да предвидят в своите планове за НРП подобрен достъп на земеделските стопани до инструменти за профилактика и тяхното използване, включително биологична сигурност и ваксини, и да осигурят адекватни консултантски услуги и достатъчно ветеринарен персонал чрез въвеждане на финансови стимули за ветеринарните лекари в селските райони, докато от заинтересованите страни се очаква да подобрят мерките за биологична сигурност в стопанствата и да интегрират най-добрите практики за профилактика на болестите по животните.

Трети приоритет е да се инвестира повече в адаптирането към изменението на климата, смекчаването на последиците от него и иновациите. Този приоритет би могъл да включва подкрепа за иновации, които намаляват интензитета на емисиите, подобряват управлението на хранителните вещества и засилват приноса на животновъдните системи за кръговата икономика, наред с мерките за адаптиране. Адаптивността спрямо въздействие зависи във все по-голяма степен от способността на сектора да се справя с натиска, свързан с климата, и да използва ресурсите по-ефективно. Повишаването на ефективността на използването на водата може да допринесе както за устойчивостта на водните ресурси, така и за адаптивността на земеделските стопани. Това включва опазване и устойчиво използване на генетичните ресурси и стратегии за селекция, които подобряват характеристиките за адаптивността, като издръжливостта на суша и устойчивостта на топлина. Авангардните геномни техники и техники за селекция в животновъдството са от полза както за икономическите, така и за екологичните резултати. Те водят до употреба на по-малко фуражи и намаляване на емисиите, което означава икономии за земеделските стопани и по-малко излагане на непредсказуеми колебания на цените. По-добрата адаптивност изисква също така подобряване на помещенията за животни и вентилацията, защита от наводнения и друга адаптираща се спрямо изменението на климата инфраструктура.

ефективния контрол, надзора и регулирането на търговията със селскостопански и други животни.

Научните изследвания и иновациите в областта на устойчивите практики и технологии са основни фактори за по-адаптивен животновъден сектор в ЕС⁽¹⁵⁾. ЕС следва също така да постави акцент върху разширяването и внедряването на тези решения. Това следва да включва подкрепа за повече и по-координирани усилия в областта на научните изследвания и иновациите по отношение на системите за животновъдство, **разработването и внедряването** на практически инструменти, като например системи за подпомагане на вземането на решения, сензори, приложения за големи информационни масиви, роботика, решения за ранно предупреждение и прецизно животновъдство, като същевременно се насърчава основан на системи и ориентиран към местните условия подход. За да се ускори въздействието на място, **иновациите следва да бъдат по-тясно съгласувани с нуждите на земеделските стопани**, така че решенията за адаптивност да се изпитват, разширяват и внедряват по-бързо в различните региони и производствени системи. Това ще бъде подкрепено чрез предстоящия нов стратегически подход към научните изследвания и иновациите AgRI 2040 и Food 2040. Този нов подход определя животновъдното производство като ключова област за действие в сферата на научните изследвания и иновациите и поставя акцент върху по-доброто оползотворяване на резултатите от научните изследвания и иновациите чрез създаването на стартиращи предприятия, разрастващи се предприятия и пълното им промишлено внедряване.

Адаптивността изисква също така животновъдният сектор да стане по-малко зависим от вносни суровини и по-способен да разчита на местни и кръгови ресурси, както е разработено в плана за протеините и плана за действие в областта на торовете. Същевременно по-тясната интеграция с държавите кандидатки и държавите партньори предлага възможности за укрепване на адаптивността и стратегическата автономност на Съюза чрез постепенно развитие на по-интегрирани и устойчиви вериги за създаване на стойност в хранително-вкусовата промишленост.

Пример за съвместни инвестиционни проекти за адаптивност:

- Инсталиране на слънчеви панели в стопанствата и обща станция за производство на биогаз, използваща оборски тор, като по този начин се намалява зависимостта от външна енергия и торове.
- Изграждане на система за съхранение и рециклиране на вода за справяне с периоди на суша и горещи вълни.
- Присъединяване към взаимоспомагателен фонд и схема за застраховане във връзка с климата, подкрепени от политиките на държавите членки за стабилизиране на доходите по време на екстремни метеорологични явления.

Държавите членки следва да продължат да подкрепят селскостопанските практики, които интегрират адаптивността и устойчивостта в своите бизнес

⁽¹⁵⁾ Различните финансови инструменти в рамките на МФР за периода след 2027 г. биха могли да подкрепят по-силни и по-координирани усилия за научни изследвания и иновации в областта на устойчивите и адаптивни системи за животновъдство, обхващащи здравето на животните и хуманното отношение към тях, профилактиката на заболяванията и ваксините, смесените системи, адаптирането към изменението на климата и смекчаването на последиците от него, намаляването на въздействието върху околната среда, ефективността на фуражите и хранителните вещества, генетичните ресурси и селекцията с цел постигане на характеристики за адаптивност, решения в областта на кръговата биоикономика, социални иновации и цифрови технологии.

модел, като например биологичното земеделие, и да стимулират прехода към дългосрочна адаптивност чрез плащания за прехода. Мерките за **обновяване на поколенията** следва да отразяват в по-голяма степен специфичното положение на животновъдството.

По-доброто сътрудничество по веригата на доставки може да спомогне за намаляване на нестабилността на цените и подобряване на достъпа до суровини, а участието в платформи за споделяне на знания и партньорства за иновации може да ускори разпространението на добри практики.

Пример: В област, уязвима по отношение на болестта син език, инфекцията с вируса на заразен нодуларен дерматит или инфлуенцата по птиците, органите и заинтересованите страни осигуряват координирана система за профилактика на заболяванията:

- Чрез планове за НПП държавите членки съфинансират подобрения на биологичната сигурност (станции за дезинфекция, контролиран достъп до стопанствата, зони за разделяне).
- Земеделските стопани получават, чрез средства от НРП, обучение чрез консултантски услуги и групи на Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост относно профилактиката на заболяванията и планирането на действия при извънредни ситуации.
- Държавите членки и веригата за създаване на стойност в животновъдството въвеждат рамка за поделение на разходите с цел съвместно финансиране на действията в отговор на огнища на болести, включително компенсации за засегнатите производители, въз основа на предварително определени финансови механизми (разходите за ликвидиране, ограничаване и възстановяване са разделени между публични и частни налози/застрахователни пулове).
- С появата на нови ваксини чрез подкрепени от ЕС научни изследвания и иновации се въвежда публично-частна програма за ваксинация и наблюдение.

Държавите членки играят централна роля за превръщането на тези цели в практическа подкрепа на място:

- чрез включване на инвестиции за повишаване на адаптивността в своите планове за НПП и подобряване на достъпа на земеделските стопани до инструменти за профилактика на заболяванията,
- насърчаване на застраховането и взаимоспомагателните фондове, съобразени със секторите на животновъдството,
- гарантиране, че обучението и консултантските услуги в областта на селското стопанство включват солиден експертен опит в областта на адаптивността на селскостопанските животни,
- подкрепа за инвестиции и агроекологични действия и действия в областта на климата, включително схеми за ефективност, които спомагат за опазването и устойчивото използване на **генетичните ресурси в животновъдството**, които укрепват адаптивността на животновъдния сектор и подкрепят биологичното разнообразие, здравето на почвите и устойчивостта на водните ресурси като основа за адаптивността на животновъдния сектор.

- обмисляне на мерки за справяне с недостига на ветеринарни услуги в селските райони, например чрез целенасочени стимули или цифрови консултации, и подкрепа за цифровите умения, свързаността и инвестициите на равнището на животновъдните стопанства,
- подкрепата за организациите на производители, кооперативните модели и секторните интервенции по ОСП може да спомогне за укрепване на позициите при договаряне на земеделските стопани и капацитета им за колективно управление на риска.

3.2. Конкурентоспособен животновъден сектор на равнището на ЕС и на световно равнище

За да се конкурира ефективно на световния пазар, животновъдният сектор се нуждае от по-предвидима дългосрочна рамка за инвестиции, използване на ефекта на лоста на модерните технологии и иновативните практики, като същевременно се възползва от еднакви условия на конкуренция и намалена регулаторна тежест. Настоящата тенденция на декапитализация трябва да бъде спряна, а рентабилността — увеличена, за да може европейската верига за създаване на стойност за животновъдството да остане конкурентоспособна и да привлече нови участници в професията. Поддържането на високи стандарти на ЕС в областта на безопасността на храните и здравето на животните, хуманното отношение към животните и околната среда трябва да позволи на сектора да реагира решително на натиска на световната конкуренция.

Приоритетът е да се помогне на сектора да преодолее недостига на инвестиции, да се стимулира внедряването на иновации и цифровизацията с цел модернизиране, укрепване на конкурентоспособността и устойчивостта. За много животновъди, и по-специално за младите и новите, е необходим значителен начален капитал за модерна инфраструктура, машини и системи за управление на оборския тор. По оценки на Fi-Compass недостигът на финансиране за животновъдния сектор възлиза на над 18 милиарда евро⁽¹⁶⁾.

Докато Комисията оценява въздействието на преразглеждането на хуманното отношение към животните, някои проучвания показват, че преходът към системи за отглеждане без клетки изисква значителни инвестиции⁽¹⁷⁾. **Тези нужди от**

⁽¹⁶⁾ <https://www.fi-compass.eu/library/market-analysis/financial-gap-eu-agricultural-sector?page=1>

⁽¹⁷⁾ Проучванията, възложени от организациите на земеделските стопани за оценка на въздействието на прехода към системи без клетки в сектора на кокошките носачки и свинското месо, показват нужди от инвестиции на равнището на ЕС в размер на около 6,7 милиарда евро за свиневъдния сектор¹ (0,02 EUR на килограм свинско месо за 15-годишен период на амортизация) и 2,6 милиарда евро за сектора на кокошките носачки² (0,0017 EUR на яйце за 15-годишен период на амортизация). Разходите произтичат главно от необходимостта да се преобразуват или заменят съществуващите съоръжения за отглеждане и да се инсталират инфраструктурата и оборудването, необходими за производството без клетки. Тези данни се цитират само като пример. Комисията подготвя оценка на въздействието, в която се анализират всички съответни данни и въпроси, свързани с планираните от нея предложения.

¹ Potori et al. (2024). *An Assessment of the Impacts of the Phasing Out of Cages in EU Livestock Farming* (Оценка на въздействието на постепенното премахване на клетките в животновъдството в ЕС): Секторът на свиневъдството.. *Agriculture* („Селско стопанство“), 14(1), 111.

² Majewski et al. (2024). *An Assessment of the Impacts of the Phasing Out of Cages in EU Livestock Farming* (Оценка на въздействието на постепенното премахване на клетките в

финансиране не могат да бъдат удовлетворени само от един източник, а изискват комбинация от инструменти и мерки както от ЕС, така и от държавите членки. Те включват по-добро пазарно възнаграждение, публична подкрепа, достъп до финансови инструменти и частни инвестиции, както и използване на потенциала на новите кръгови бизнес модели и по-добро оползотворяване на страничните продукти. За това са необходими също така умения, финансова грамотност и подходящи консултации, както и по-стабилна и по-ясна правна рамка.

ОСП продължава да бъде ключов инструмент за подпомагане на доходите на земеделските стопани, като ги стимулира да полагат усилия за устойчивост и да предоставят инвестиционна подкрепа, а следващият период на финансиране предлага възможности, съобразени с различните нужди — от малките до големите стопанства. С комбинация от различни мерки, включително инвестиции в инфраструктура и подкрепа за иновативни проекти, предложените планове за НРП и ЕФК ще спомогнат за увеличаване на инвестициите в устойчивост, конкурентоспособност и адаптивност.

Комисията ще разгледа всички варианти, включително проучване на потенциален специален финансов инструмент за животновъдния сектор за преодоляване на недостига на финансиране за инвестиции в прехода към по-високи равнища на устойчивост и хуманно отношение към животните.

Държавите членки следва да обмислят и други инициативи, като например по-добър достъп до заеми, гарантирани от държавата заеми, инструменти за възлагане на обществени поръчки, пазарни мерки и по-благоприятни условия за отпускане на заеми за всички земеделски стопани, по-специално за младите и новите участници. Комисията ще разгледа заедно с Европейската инвестиционна банка преференциалния достъп до заеми за земеделските стопани, участващи в преход към системи без клетки, въз основа на резултатите от законодателното преразглеждане. Успоредно с това схемите за възнаграждаване на улавянето на въглероден диоксид в земеделието и природните кредити биха могли да осигурят допълнителна стойност за стопанствата, които инвестират в по-устойчиви системи за животновъдство.

В допълнение към финансирането е от решаващо значение да се гарантира **стабилна, предвидима и ясна правна рамка**, която дава възможност за дългосрочно планиране и инвестиции. Това ще повиши доверието на инвеститорите и ще улесни инвестиционните решения, чието изплащане често отнема десетилетия. **Процедурите за издаване на разрешения** от националните, регионалните и местните органи водят до някои от тези неясноти и трябва да бъдат разгледани приоритетно. За да се повиши правната сигурност както за икономическите оператори, така и за публичните органи, в края на 2025 г. Комисията представи предложение за ускоряване на процедурите по издаване на разрешения⁽¹⁸⁾ и предложение за ускоряване на екологичната оценка. В момента се провежда тест за

животновъдството в ЕС): Секторът на кокошките носачки. Agriculture („Селско стопанство“), 14(2), 187.

⁽¹⁸⁾ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви (ЕС) 2018/2001, (ЕС) 2019/944, (ЕС) 2024/1788 относно ускоряването на процедурите за издаване на разрешения — COM(2025) 1007

устойчивост на Директивата за птиците и Директивата за местообитанията и Комисията ще предприеме последващи действия, ако е целесъобразно.

За да се стимулира по-добро възнаграждение от пазара, е необходимо да се работи за по-добро информиране на потребителите, съгласуване на очакванията на потребителите с механизмите за справедливо ценообразуване и стремеж към диверсификация на пазара, за да се извлекат ползи от пазарите с висока стойност.

Повишената конкурентоспособност трябва да бъде справедлива. Укрепването на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни и защитата им от нелоялни търговски практики е дългогодишен приоритет, който ще бъде укрепен с преразглеждането на Директивата относно нелоялните търговски практики (НТП)⁽¹⁹⁾ въз основа на досегашния опит. Земеделските стопани трябва да получават **по-добро възнаграждение, включително от нововъзникващи икономически дейности, свързани с развитието на биоикономиката и оползотворяването на страничните продукти.** Комисията ще прецени как най-добре да интегрира тези аспекти в работата на Обсерваторията на ЕС за агрохранителната верига, за да се осигури прозрачност на пазара по веригата за създаване на стойност и да се изгради доверие.

Устойчивостта и кръговостта са силна икономическа обосновка за земеделските стопани. Кръговите практики и биоикономиката повишават автономността на фуражите и увеличават максимално оползотворяването на биомасата (включително страничните животински продукти), което от своя страна намалява отпадъците и осигурява по-предвидими доходи за земеделските стопани. **Страничните продукти като вълна или оборски тор не са отпадък, а по-скоро ресурс,** който има стойност и служи за множество цели в кръговата биоикономика, като законодателството следва да признава характеристиките и потенциала им. Участниците надолу по веригата (напр. млекопроизводителите или производителите на месо) все по-често виждат икономически ползи от предлагането на стимули на земеделските стопани, които намаляват емисиите в стопанствата, като правят устойчивите животновъдни дейности по-конкурентоспособни.

Конкурентоспособността трябва да бъде засилена и чрез **по-добра интеграция на хранителната верига и разработване на стандарти за качество на месото.** Потенциалът на интегрирането на производството на млечни продукти и говеждо месо следва да бъде допълнително насърчаван. По-доброто съгласуване по веригите на доставки би могло да подобри както икономическите, така и екологичните показатели на системите за млечни продукти и говеждо месо. Висококачествените вериги за създаване на стойност в селските райони и инфраструктурата са също толкова важни. Опитът с развитието на организациите на производители и кооперациите показва как инструментите, залегнали в Регламента за общата организация на пазарите (ООП)⁽²⁰⁾, спомагат за укрепване на позицията на

(19) Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj>

(20) Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>

земеделските стопани във веригата за създаване на стойност и за увеличаване на техния дял в създадената стойност.

Справедливостта е не само вътрешна, но и външна. Насърчаването на **реципрочността и по-голямото привеждане в съответствие на производствените стандарти по света** изискват подходящ контрол, ефективни гаранции и непрекъснат стремеж към високи стандарти. Работата в това направление продължава и тя е ясен приоритет. Вносът на продукти, произведени по по-ниски стандарти, не само поставя производителите от ЕС в неблагоприятно положение от търговска гледна точка, но и измества, вместо да намалява емисиите в световен мащаб. Увеличаването на контрола върху храните, животинските и растителните продукти, въвеждани в ЕС, е в ход и е значително засилено⁽²¹⁾. Защитните мерки са стандартни практики в споразуменията, сключени от Съюза, и защитават европейските земеделски стопани от всякакъв вреден внос. Това включва добре калибрирани квоти с обеми, свързани с пазарните условия на ЕС, и автоматични предпазни клаузи за някои споразумения, които осигуряват допълнително ниво на защита. Строго се прилагат високи стандарти за безопасност на храните, особено по отношение на употребата на антимикуробни средства и хормони. **Правилата за хуманно отношение към животните са в процес на преразглеждане, за да се осигури по-добро привеждане в съответствие на стандартите за вносните продукти.** За бъдещия финансов период предложението за създаване на единна предпазна мрежа със значителен бюджет ще осигури на Съюза по-добра защита на земеделските стопани във времена на нестабилност на пазара. В същото време Комисията ще се ангажира със специална дипломация в областта на **хранително-вкусовата промишленост, ще засили мисиите си на високо равнище и мерките за популяризиране, за да открие нови пазарни възможности за европейския износ.**

Опростяването е съществен елемент на конкурентоспособността. Беше започната важна работа, но са необходими допълнителни усилия, за да се даде възможност на хранително-вкусовата промишленост да се възползва от правна рамка, която благоприятства иновациите и конкурентоспособността, като същевременно се спазват стандартите за здравето на животните, за хуманно отношение към животните и за безопасност на храните и фуражите. Текущото обсъждане на сборния пакет от мерки за храните и фуражите ще осигури така необходимото опростяване. Необходимо е **законодателството на ЕС в областта на хигиената** да стане по-гъвкаво и да се използват по-добре съдържащите се в него разпоредби за гъвкавост, като се даде възможност за адаптиране на структурата и разположението на кланиците с малък капацитет при спазване на стандартите за безопасността на храните и на хуманното отношение към животните, като ефективно се балансира безопасността на храните с практическото функциониране. Предложеното изменение на регулаторната рамка за **фуражните добавки** в рамките на пакета от мерки за храните и фуражите ще създаде благоприятна среда за разработването и предлагането на нови иновативни фуражни добавки, докато работата по допълнителните нужди от опростяване продължава, включително в рамките на по-широките диалози за прилагане, както и на **диалозите по въпросите на храните.** Освен това правилата за **страничните животински продукти изискват корекции**, за да се улесни кръговата икономика, без да се застрашават стандартите за здраве на животните и за безопасност на храните и фуражите.

(21) [Комисията обявява засилване на контрола върху продуктите, внасяни в ЕС](#)

3.3. Устойчив животновъден сектор

Инвестирането в устойчивост е инвестиция в дългосрочното бъдеще на селското стопанство. По-високите стандарти за хуманно отношение към животните могат да доведат до по-добри икономически резултати, намален риск от болести и по-широка подкрепа, при условие че ползите за хуманното отношение към животните се изразяват в измерими ползи за здравето, производителността или премийните цени — нетен ефект, който варира в зависимост от сектора и пазарните условия. Ефективността на използването на азот в продоволствените системи и системите на биоикономиката⁽²²⁾, включително ефективността на торовете, защитава водите и почвите, като същевременно намалява разходите за вложени ресурси. Адаптивната към изменението на климата инфраструктура може да устои на въздействието на екстремни метеорологични явления и да осигури дългосрочна възвръщаемост на инвестициите.

Успехът зависи от способността на земеделските стопани да инвестират. Ето защо преходът към справянето с предизвикателствата, свързани с устойчивостта, трябва да бъде **справедлив и балансиран**. Повишаването на амбицията за устойчивост повдига въпроси относно това **как се разпределят разходите по веригата за създаване на стойност**. В някои случаи преходът към подобрения на устойчивостта може да доведе до по-високи производствени разходи за земеделските стопанин, по-ниски добиви или намалена гъстота на животните. Някои селскостопански практики като биологичното производство позволяват поддържането на високи амбиции в областта на околната среда и хуманното отношение към животните с рентабилност за земеделските стопанин. За други системи, когато тези разходи не могат да бъдат изцяло поети от земеделските стопани или останалата част от веригата на доставките, те в крайна сметка се отразяват в по-високи цени на храните, които се поемат от потребителите, без да се увеличават доходите на производителите и евентуално водят до намаляване на търсенето. Това подчертава необходимостта от внимателно калибриран преход, който води до ползи за устойчивостта за земеделските стопани и обществото, като същевременно се управляват компромисите и се поддържа социалната приемливост.

Съюзът и държавите членки следва дадат възможност на земеделските стопани да избират мерки, които подпомагат прехода и са най-подходящи за техните отделни стопанства и практики и да улеснят вземането на решение за това как стопанската им дейност да стане по-устойчива.

Споразуменията за устойчивост на веригата за създаване на стойност, в които всички участници, включително посредническата дейност и търговията на дребно, поемат част от отговорността, са обещаващи инструменти за подпомагането на справедлив преход. Те позволяват например на сектора на търговията на дребно да възнаграждава по-високите стандарти, възприети от земеделските стопани. Комисията, държавите членки и участниците от частния сектор следва допълнително да насърчават такава форма на сътрудничество.

Всяка дългосрочна визия за животновъдния сектор трябва да започне с оползотворяване на неговото разнообразие. Богатата мозайка на ЕС не може да

⁽²²⁾ Чрез [Стратегията на ЕС за биоикономиката](#) „Стратегическа рамка за конкурентоспособна и устойчива биоикономика на ЕС. COM/2025/960 final“ ще се работи по оценката на най-добрите практики и иновации в областта на биоикономиката с цел повишаване на ефективността на използване на азота в системите на биоикономиката и мрежите за създаване на стойност

бъде поддържана чрез универсален подход. Тя изисква адаптирани, ориентирани към местните условия решения, които отразяват местните реалности и се основават на регионалните силни страни.

Въз основа на вече постигнатия напредък, който затвърждава мястото на **европейския животновъден сектор сред най-продуктивните и екологично ефективни⁽²³⁾ в света**, разработването на новия програмен период е възможност за превръщане на това многообразие в осезаеми интервенции, които определят посоката в дългосрочен план.

Хуманното отношение към животните е в основата на опасенията на гражданите, когато става въпрос за животновъдството. Както беше посочено от Европейския парламент, „очакваното глобално увеличение на потреблението на животински протеини представлява възможност за ЕС да се позиционира като световен лидер в областта на щадящото климата и съобразено с хуманното отношение към животните селско стопанство“. Съществуват доказателства за необходимостта от правоприлагане на съществуващите правила и постепенни последващи действия във връзка с европейската гражданска инициатива „End the cage age“ („Край на клетките“), за да се отговори на тревогите на гражданите, като се постави акцент върху секторите, в които преходът към система за отглеждане без клетки е осъществим, с достатъчно преходни периоди и финансова подкрепа, позволяваща на земеделските стопани да се адаптират. Като се има предвид мащабът на необходимите инвестиции, преходът ще изисква подкрепа, която обхваща следващия финансов период и периодите след него.

Високите стандарти за хуманно отношение подобряват ефективното използване на ресурсите, например чрез намаляване на смъртността, удължаване на продуктивния живот на животните и подобряване на преобразуването на фуража. Въпреки че понастоящем секторът на кокошките носачки разчита главно на умъртвяването на **мъжки еднодневни пилета**, етичните изисквания на гражданите могат да бъдат удовлетворени чрез прекратяване на тази практика посредством използването на технологии за определяне на пола на стадия на яйцето, които вече са налични. Те могат да укрепят репутацията на сектора на яйцата в ЕС за първокласни, етично произведени стоки. Въпреки че е налична и се използва в някои държави членки, технологията все още не е напълно достъпна и финансово приемлива за малките и средните люпилни в целия ЕС. Това изисква допълнителни усилия за намаляване на разходите и увеличаване на мащаба на внедряването. До края на 2026 г. Комисията възнамерява да предложи **целенасочено преразглеждане на правилата за хуманно отношение към кокошките носачки и бройлерите**, като се съсредоточи върху постепенното премахване на клетките, практическите показатели за хуманно отношение в стопанствата, прекратяването на систематичното умъртвяване на мъжки пилета и еквивалентните изисквания за внос. За да бъде отчетена добавената стойност на прехода към прекратяване на умъртвяването на мъжки еднодневни пилета, Комисията ще проучи възможността за актуализиране на правилата за маркиране на яйцата с цел по-добро информиране на потребителите, включително в трети държави, относно подобренията, направени от земеделските стопани. До второто тримесечие на 2027 г. подобно предложение ще разгледа **хуманното**

(²³) ФАО: Емисии на парникови газове от агрохранителните системи, глобални, регионални и национални тенденции, 2000—2022 г.

отношение към свинете, включително прехода от системи с касетки към системи с боксове.

Дебатът относно износа на живи животни към трети държави, особено за незабавно клане, придобива ключово значение през последните години. Нови огнища и повтарящи се заболявания по животните в държавите — членки на ЕС, водят до — понякога неоправдани — чести пречки пред търговията. Същевременно природни бедствия и променливи ситуации, свързани със сигурността в държавите на местоназначение, застрашават предвидимостта на тези практики както по суша, така и по море. Това може да поража и опасения, свързани с хуманното отношение към животните. Поради това Комисията ще поддържа тесен контакт със съответните заинтересовани страни, гражданското общество и третите държави на местоназначение и в зависимост от резултатите от контактите ще разгледа възможността за допълнителни стъпки, включително възможни алтернативи на износа на животни за клане от ЕС към трети държави, като същевременно се запазват пазарните позиции на европейските животновъдни производители.

Тези високи стандарти за производителите от ЕС трябва да бъдат изпълнени с реципрочни изисквания за вносните продукти, с подходящи инструменти за правоприлагане. В трети държави практиките за хуманно отношение към животните може да са по-ниски, а гражданите на ЕС очакват всички продукти на пазара на ЕС да отговарят на високи стандарти за хуманно отношение към животните. Модернизирането на правилата на ЕС за хуманно отношение към животните и търговските споразумения на ЕС предоставят съществена възможност за **въвеждане на равностойни изисквания за хуманно отношение към животните за вносните продукти** в съответствие със стандартите на СТО.

Трайните усилия за намаляване на емисиите от животновъдство продължават да бъдат един от приоритетите. Въпреки че емисиите на метан от ентерична ферментация от животновъдството в ЕС са малък дял на световно равнище, те са най-големият източник⁽²⁴⁾ на емисии от селското стопанство в ЕС. Справянето с тези емисии изисква подход, основан на науката и системите, който надгражда съществуващите добри практики и се подкрепя допълнително от иновациите и технологиите. Различните животновъдни производства имат различни външни ефекти върху климата и потенциал за справяне с тях, които също трябва да бъдат взети предвид.

На първо място, **ефективната политика за намаляване на метана изисква точно измерване**. Някои съществуващи методики за оценка на емисиите от животновъдството не отразяват напълно действителните различия в емисиите между различните производствени системи, породи и режими на хранене. Методологията на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) подходите на ниво 1 и ниво 2 биха могли да подценят стойността на подобренията в стопанствата и генетичното разнообразие. Същевременно, продължават разговорите за определяне на необходимостта да се отчита биогенната природа на емисиите на метан като част от краткосрочен въглероден цикъл.

⁽²⁴⁾ BOSCO, S., CHEN, M., BIELZA, M., MONTERO CASTAÑO, A., SCHIEVANO, A. et al., Livestock Feeding and Sustainability: Mapping Environmental, Climate, and Productivity Outcomes („Хранене на селскостопанските животни и устойчивост: намиране на съответствия между резултатите в областта на околната среда, климата и производителността“), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2025 г., <https://data.europa.eu/doi/10.2760/3398918> (онлайн), JRC143817.

Необходими са по-прецизни подходи, за да се отразят по-добре реалните управленски практики и да се гарантира по-точна и справедлива оценка на климатичните показатели на животновъдството. Поради това Комисията ще работи по **хармонизирана методология за емисиите на парникови газове от животновъдството на равнище стопанство и ще насърчава въвеждането на инструменти за мониторинг**, които отразяват по-добре мерките, прилагани на равнище стопанство, и са по-добре адаптирани към нуждите на животновъдния сектор на ЕС. Тя ще се основава на работата, започната от някои държави членки⁽²⁵⁾, насочена към разработването на подход за емисиите от ниво 3, които дават възможност за по-точно и диференцирано отчитане на емисиите. Тази работа ще бъде свързана с по-нататъшното развитие на производствените методи съгласно пазарните стандарти и подхода на ЕС за високи постижения (вж. точка 3.5 по-долу). Резултатите следва също така да спомогнат за подобряване на точността на националните инвентаризации на парниковите газове на държавите членки. ЕС е готов също и да обменя практики за измерване и намаляване на емисиите със световните партньори в съответствие с водещата си роля в световен мащаб в областта на намаляването на метана чрез Глобалния ангажимент за метана и свързаните с него инициативи. В тясно сътрудничество с представителите на земеделските стопани и заинтересованите страни по веригата за създаване на стойност в областта на храните Комисията разработва **доброволен компас за устойчивост в стопанствата за земеделските стопани**. Тази научно обоснована рамка ще даде възможност за практическа и сравнима оценка на ключовите измерения на устойчивостта в различните селскостопански системи. Компасът може да се използва и като инструмент за управление за насочване на решенията, проследяване на напредъка и прозрачно докладване на резултатите във времето, както и за участие в премиийни схеми или договори, с които се възнаграждават проверените намалявания на емисиите, подобреното хуманно отношение към животните и предоставянето на екосистемни услуги. Рамката ще даде възможност за оценка на **ефективността въз основа на постигнатите на място резултати**, като постепенно ще се изостави подходът, основан на изискванията. Освен това, въз основа на пилотна методика за сертифициране, Комисията оценява включването на намаляването на емисиите от животновъдството в обхвата на Регламента относно поглъщанията на въглерод и улавянето на въглероден диоксид земеделското (CRCF).

Необходимо е също така да се вземе предвид фактът, че производството на храни по своята същност се корени в естествени биологични процеси и че въпреки съответствието с високите стандарти на ЕС то причинява **неизбежни ендемични емисии**, които водят до определени компромиси, които не могат да бъдат напълно премахнати. Търсенето е важен двигател на прехода, както е посочено в плана за протеините, и е важно да се признае, че намаленото производство в ЕС би могло да доведе до увеличаване на вноса и по-високи емисии в региони извън ЕС.

По-нататъшният напредък в намаляването на емисиите на парникови газове трябва да се основава на комбинация от ефективни политически мерки и стимули, потенциала за генетични подобрения, иновации и технологии, включително в стратегиите за хранене на животните. Комисията ще предостави **препоръки на държавите членки** в контекста на бъдещата ОСП и ще им предостави **инструментарий от най-ефективните практики**. Държавите членки могат да разработят своите стратегии въз основа на специфичните си ситуации, както е

⁽²⁵⁾ Irish Cattle Breeding Federation (ICBF, Ирландска федерация за развъждане на едър рогат добитък): <https://www.icbf.com/methane/>

отразено в Стратегията на ЕС за метана от 2020 г., като вземат предвид инвестициите в ефективни резултати, които намаляват емисиите, включително породи с по-ниски емисии на метан, прецизно хранене и усъвършенствано управление на оборския тор, като например биогаз и подобрени технологии за третиране, както и решения за намаляване на емисиите в системите за отглеждане на животни в закрити помещения. Освен това технологичните решения предлагат значителен потенциал за смекчаване на последиците, който би могъл да доведе до намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 16 % до 2040 г. ⁽²⁶⁾. Поради това комбинацията от амбициозни мерки и стимули от ОСП, заедно с технологиите и иновациите, би могла да доведе до много значително намаляване на емисиите и да допринесе за постигането на целта в областта на климата до 2040 г.

Държавите членки разполагат с възможността да включат **инвестиции в биогаз и биометан** в своите бъдещи НРП и/или да ги подкрепят чрез други национални програми. Рамката за държавна помощ също предлага различни варианти за такава подкрепа. Инсталацията за биогаз преобразува оборския тор и селскостопанските остатъци във възобновяема енергия, ферментационен продукт за наторяване и в някои случаи обезводнен ферментационен продукт в постелъчен материал за селскостопански животни. Произведената енергия може да се използва в стопанствата или дори да се продава на пазара, по-специално като се използва инструмента на ЕС за биометана, като по този начин се създават допълнителни доходи, повишават се адаптивността и стопанската жизнеспособност на стопанствата и същевременно се намалява зависимостта от вносни изкопаеми горива и синтетични торове.

Опазването на природните ресурси от замърсяване и осигуряването на добро здраве на почвите са основни характеристики на една дългосрочна стратегия за бъдещето на животновъдното производство. Като се има предвид голямото ѝ разнообразие, някои животновъдни практики оказват значително въздействие върху околната среда, свързано с отрицателни външни ефекти (като загуби на хранителни вещества, емисии във въздуха...), по-специално в райони с висока концентрация на животни, докато други практики като екстензивната паша и биологичното земеделие допринасят положително за управлението и опазването на природата. Поради това предизвикателствата, свързани с околната среда, трябва да бъдат преодоляни по индивидуален начин и в партньорство със земеделските стопани.

Бъдещата ОСП е възможност за постигане на напредък към по-високи екологични резултати.

Държавите членки следва да насърчават сътрудничеството по цялата верига за създаване на стойност и биха могли да предоставят подкрепа, особено в районите с висока гъстота на животните, за подобряване на управлението на оборския тор и хранителните вещества и за намаляване на натиска върху природните ресурси, включително чрез използване на новите интервенции, предложени от Комисията в нейното предложение за ОСП. Държавите членки разполагат с инструменти за предоставяне на засилена подкрепа за системите за пасищно животновъдство въз основа на своите нужди. Те се насърчават също така да разширят използването на покривни култури, разнообразен сеитбооборот и алтернативни източници на фуражи, да предоставят подкрепа за увеличаване на капацитета за съхранение на

⁽²⁶⁾ Оценка на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ въз основа на собствени изчисления и сценарии, описани в [доклада за перспективите на селското стопанство за 2022 г.](#)

оборотски тор и да опростят процедурите за инвестиции в енергия от възобновяеми източници, инфраструктура за рециклиране на хранителни вещества и прецизно земеделие. Продължаването на подкрепата за биологичното земеделие е важно за постигането на тези цели.

Комисията, подпомогната от Работното направление за животновъдството, ще насърчава обмена на знания и най-добри практики с цел до 2027 г. да се изгради **платформа за животновъдството с изчерпателно хранилище на доказани решения** в областта на климата, околната среда и хуманното отношение към животните. С помощта на хранилището ще се набележат ефективни мерки за смекчаване на последиците, ще се представят успешни подходи в стопанствата и ще се предоставят насоки относно инструментите на ОСП и наличните механизми за подпомагане, за да се улесни тяхното внедряване.

Земеделските стопани в ЕС вече спазват високи екологични стандарти, определени в различни законодателни актове, някои от които оказват значително въздействие върху дейността на земеделските стопани. **Комисията извършва оценка и стрес тестове на някои от тези правила в контекста на по-широките усилия за опростяване.**

Оценката на **Директивата за нитратите**⁽²⁷⁾ ще бъде публикувана скоро. Като последващо действие във връзка с доклада Комисията ще продължи да работи заедно с държавите членки за определяне на най-добрите практики и потенциала за опростяване относно начините за подобряване на управлението на хранителните вещества на равнището на стопанствата, календарното земеделие, воденето на регистри и наторяването за малките стопанства. Тя ще има за цел да се оптимизира прилагането на правилата и да се отразят технологичният натиск и изменението на климата, като същевременно се сведе до минимум ненужната тежест и се гарантира, че мерките са пропорционални и ефективни за постигане на стандартите на ЕС за качество на водите. Комисията ще съветва държавите членки относно възможностите за **опростяване на прилагането на директивата, например за някои устойчиви животновъдни практики, и също така ще обмени мнения с Комитета по нитратите относно доклада за оценка.**

Комисията също така подлага на тестове за устойчивост правилата на директивите за птиците и за местообитанията, които ще бъдат включени в доклад, който трябва да бъде представен до края на 2026 г., и ще дадат възможност за вземане на информирани решения в бъдеще. Предложението за ускоряване на **процедурите за издаване на разрешения и предложението за регламент за ускоряване на оценките на въздействието върху околната среда (2025/0391 (COD))** вече частично отговорят на някои от дългогодишните апели за ускоряване и повишаване на предвидимостта на процеса на издаване на разрешения. Целенасоченото улесняване на процедурите за издаване на разрешения също е важно, за да съпътства законодателното преразглеждане за постепенно премахване на клетките в секторите на кокошките носачки и свинете, и е обосновано, като се има предвид, че броят на отглежданите животни ще остане постоянен в адаптирани обори. **Потенциалът за по-добро съгласуване между екологичните цели и жизнеспособността на селското стопанство се крие също и в иновациите.** През периода 2016—2019 г.

(27) Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници. ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1—8 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT). ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>

отглеждането на селскостопански животни в ЕС е генерирало годишно над 1,4 милиарда тона оборски тор. Въпреки че е свързан със замърсяването с азот в някои региони, чрез използването на иновации оборският тор също може да представлява възможност. Комисията проучва възможността за удължаване на срока на действие на акта за азот, извлечен от оборски тор (RENURE), за някои видове течни ферментационни продукти, основани на оборски тор, с подходящи екологични гаранции и ще представи първата предварителна оценка през третото тримесечие на 2026 г. По същия начин използването на ферментационен продукт от биологични отпадъци, който да се използва като тор като такъв или за производството на други торове на биологична основа, може да ограничи отрицателните външни ефекти от селскостопанските животни, да даде възможност за по-добро разпределение на богатите на въглерод биоторове, да намали зависимостта от синтетични торове и да укрепи автономността на производството на фуражи и храни в ЕС, като същевременно допринесе за вътрешното производство на енергия (биометан). Комисията ще работи за **улесняване на използването на странични животински продукти**, без да се застрашават здравето на животните и безопасността на храните и фуражите, и ще направи **преглед на потенциалните регулаторни пречки**.

Ключов елемент е по-доброто пространствено балансиране и предоставянето на възможност за пренос на хранителни вещества от регионите с излишък към регионите с недостиг, както за да се оптимизира използването, така и за да се намали натискът върху околната среда на местно равнище. Въз основа на това Комисията, подпомогната от **работното направление за животновъдството, ще разработи специална пътна карта**, за да подкрепи практическото прилагане, да подобри логистиката, да намали натиска, да постигне по-добро прилагане на регулаторната рамка по съгласуван начин и с регулаторна съгласуваност, и ще даде възможност за по-ефективно и устойчиво движение на хранителни вещества в целия ЕС.

3.4. Животновъден сектор, отговарящ на европейското териториално многообразие

Европейското териториално многообразие изисква разнообразни системи за животновъдство, съобразени с уникалните характеристики на различните региони в цяла Европа.

Отглеждането на селскостопански животни играе решаваща роля за поддържането на икономиката в селските райони и за подпомагането на заетостта в много региони. Често това е единствената икономическа възможност в някои региони. Секторът е особено важен в необлагодетелствани райони като планинските райони, северните райони, пасищата и други междинни и маргинални територии, където растениевъдството може да бъде трудно или по-малко рентабилно. Пасищните животни спомагат за поддържането на традиционните ландшафти, предотвратяват свръхрастежа, ограничават риска от горски пожари и допринасят за опазването на биологичното разнообразие чрез поддържане на разнообразни местообитания⁽²⁸⁾. Това спомага за поддържане на населението в селските райони и намалява риска от изоставяне на земя, което може да доведе до влошаване на състоянието на околната

⁽²⁸⁾ [Екстензивните системи за животновъдно производство и природата в Европа | Публикации | Европейска агенция за околна среда \(ЕАОС\)](#), 07.2026 г. В прегледа на ЕАОС се посочва, че една трета от местообитанията по приложение I към Директивата за местообитанията зависят от екстензивната паша

среда и загуба на традиционни ландшафти. Иновативните бизнес модели могат ефективно да се справят с настоящите предизвикателства, като възстановят централната роля на отглеждането на селскостопански животни в тези територии.

Спадът в отглеждането на селскостопански животни е тясно свързан с изоставянето на земи в много европейски региони. JRC изчислява⁽²⁹⁾, че около 11 % от земеделската земя в ЕС може да бъде изоставена до 2030 г., докато почти една четвърт (1,38 милиона хектара) от цялата изоставена земеделска земя в ЕС вероятно ще се намира в планинските райони. Това има и значителни демографски последици. Тези предизвикателства следва да бъдат преодолени по съгласуван и интегриран начин, включително чрез бъдещите ни политики в областта на демографията. Селските райони имат невероятен потенциал да се превърнат в **движеща сила на европейската адаптивност, устойчив растеж и готовност**. Създаването на икономически привлекателни и приятни за живеене селски райони ще спомогне за задържането и привличането на хора, като по този начин ще допринесе за дългосрочната жизненост на тези региони.

Възможността уязвимостта на селските райони да се превърне в материален дългосрочен актив е по-голяма от всякога. ЕС предприема по-координирано и интегрирано планиране в подкрепа на своя устойчив икономически растеж, като използва НПП като инструмент за интегрирано планиране.

За да се справи с това предизвикателство, Комисията ще работи с държавите членки за разработване на план как да се отговори на специфичните нужди на **регионите и селските райони, изложени на риск от изоставяне**, като взема предвид особеното положение на източния граничен регион, разположен край границите с Русия, Беларус и Украйна. Целта е да се **възстанови устойчивото отглеждане на селскостопански животни** в неговата естествена среда и където то е желателно заради екологичните, социалните и икономическите ползи, които носи, като същевременно се гарантират резултатите на по-конкурентоспособните региони и общности. Тази стъпка би могла да бъде стимулирана от привличането на всички участници, необходими за установяването на ефективна **верига за създаване на стойност в селските общности** — от земеделските стопани до потребителите през кланиците, занаятчиите преработватели и местните пазари.

Бъдещата **Европейска обсерватория за земята**⁽³⁰⁾ ще допринесе за този процес чрез обмен на информация и най-добри практики за справяне с изоставянето на земи и чрез постигане на напредък в анализа на промените в земеползването и устойчивото управление на земята.

С бъдещата ОСП държавите членки разполагат с много инструменти за насочване на подкрепата към уязвимите животновъдни райони. Целенасоченото обвързано с производството подпомагане на доходите и подпомагането за райони с природни ограничения следва да бъде съсредоточено върху секторите и районите, в които това е най-необходимо. Една от ключовите задачи ще бъде да се **привлече ново поколение земеделски стопани** в райони, в които изоставянето на животновъдството е оставило социална празнина, чрез помощ за започване на стопанска дейност, социално новаторство, предприемачество и инвестиции, политики за достъп до земя, подпомагане на доходите и стимули.

⁽²⁹⁾ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC113718>

⁽³⁰⁾ Стратегия за обновяване на поколенията в селското стопанство. COM/2025/872 final

Предизвикателството обаче надхвърля това, което ОСП може да постигне сама по себе си. Развитието на интегрирани на местно равнище вериги за създаване на стойност в сектора на животновъдството изисква координирани инвестиции в инфраструктура, съоръжения за преработка, цифровизация и пазарни структури, подкрепени от социални и трудови политики и, когато е целесъобразно, от практическа подкрепа, за да се помогне на земеделските стопани да се справят с натиска, свързан с дивата флора и фауна.

Един пример, който би могъл да възстанови местната икономика и същевременно да доведе до подобрения в хуманното отношение към животните, са инвестициите в кланици с ограничен капацитет и подвижни кланици в отдалечените райони. Комисията, подпомагана от Работното направление за животновъдството, създадено с визията, ще отдели специфични ресурси за разработване на **пътна карта за кланиците, като се проучи как да се насърчи тяхното присъствие в селските райони, независимо дали са фиксирани или подвижни**, въз основа на вече финансирани проекти⁽³¹⁾ и като се вземат предвид аспектите, свързани с хуманното отношение към животните.

Пример: Гъвкава местна мрежа за преработка с помощта на кланици с ограничен капацитет и на подвижни кланици (модел за адаптивност на веригата за създаване на стойност в селските райони). В слабо населените или планинските региони държавите членки поддържат хибридна система за преработка, съчетаваща малки постоянни съоръжения с подвижни кланици.

- Създава се регионална кооперация по животновъдно производство, която обединява ресурсите на земеделските стопани за управление на логистиката и изготвянето на графици.
- Държавата членка съфинансира подвижни кланици, които пътуват между стопанства или определени пунктове за събиране, като същевременно се спазват стандартите за здраве на животните и безопасност на храните.
- Опростяване и оптимизиране на законодателството на равнището на ЕС и на национално равнище, включително за регистрация и признаване.
- Това се допълва от малки съоръжения за рязане и опаковане и хладилно съхранение, разположени в градове в селските райони, модернизирани с подкрепа от ЕС.
- Системата е интегрирана в схема за сертифициране на качеството, която отразява високите постижения на ЕС за укрепване на идентичността и стойността на продуктите.
- Въвеждат се цифрови инструменти (платформи за резервация, системи за проследяване), за да се оптимизират маршрутите, да се гарантира спазването на изискванията за хуманно отношение към животните и да се намали времето за чакане. С разширяването на местния капацитет за клане се подобрява хуманното отношение към животните благодарение на по-малкото транспортиране на живи животни на дълги разстояния.

⁽³¹⁾ Примери за проекти, финансирани по линия на ЕЗФРСР за иновации и подобряване на хуманното отношение към животните в Германия: [TadeLoS – Клане без стрес на едър рогат добитък в стопанствата](#) | [Мрежа на ЕС по ОСП](#) и [Изцяло подвижна кланица в Тюрингия](#) | [Мрежа на ЕС по ОСП](#). Вж. също пример за проект, финансиран по „Хоризонт 2020“, за внедряване на подвижна кланица във Франция: [Практически пример: Подвижна кланица | Мрежа на ОСП на ЕС](#)

Модерната цифрова инфраструктура е от решаващо значение за привлекателността на селските райони и за повишаването на приноса на отглеждането на селскостопански животни за поминъка в селските райони. Държавите членки следва да ускорят инвестициите във високоскоростен широколентов достъп, 5G, спътникова и извънмрежова свързаност, за да се даде възможност за внедряване на интелигентни селскостопански технологии, системи за дистанционно управление на животновъдството и достъп до онлайн услуги.

Социалната адаптивност също е от решаващо значение. Благосъстоянието и психичното здраве на животновъдите в ЕС се влияят не само от натиска върху доходите, но и от тежките условия на труд, дългото работно време и социалната изолация, особено в по-отдалечените селски райони. Поради това достъпът до услуги по заместване и подпомагане е важен, тъй като позволява на животновъдите да вземат отпуск в случай на заболяване или семейни отговорности и намалява стреса и професионалното изчерпване. Специфичните за пола потребности и различия също следва да бъдат разгледани по подходящ начин. Развитието на умения е друг ключов социален фактор, като животновъдите все повече се обучават в областта на хуманното отношение към животните, екологичните практики, цифровите инструменти и бизнес управлението, за да останат адаптивни спрямо въздействие и да се адаптират към променящите се изисквания на политиката и на пазара. Ролята на консултантските услуги и политиките за развитие на селските райони е от решаващо значение в това отношение.

Регионалните фуражни ресурси повишават адаптивността, устойчивостта и стратегическата автономност, като същевременно намаляват зависимостта от внос. Чрез интегрирането на пасища, странични продукти и отглеждани в ЕС протеинови култури тези системи намаляват емисиите, подкрепят икономиките в селските райони и са в съответствие с целите на кръговата биоикономика. Това са основните движещи сили на плана на Комисията за адаптивност, стратегическа автономност и устойчивост на системата за доставка на протеини на ЕС.

3.5. Високи постижения в животновъдното производство

Качеството е един от стратегическите активи на Европа. В контекста на нарастващи обществени очаквания, глобална конкуренция и териториална нестабилност Европейският съюз трябва да запази и развие амбицията си за високи постижения в животновъдното производство.

Бъдещето на животновъдния сектор на ЕС ще зависи не само от способността му да остане конкурентоспособен и адаптивен, но и от способността му да **направи видимо, надеждно и икономически изгодно това, което отличава европейския модел на производство.** Той отразява модел на отглеждане на селскостопански животни, който не се основава на най-ниските разходи, а на създаването на стойност чрез добри практики, качество, устойчивост, етика и отговорност.

Високите постижения трябва да се разбират в широк смисъл, а не да се ограничават до нишови или първокласни продукти. Те следва постепенно да характеризират всички вериги за създаване на стойност в животновъдството и всички производствени модели. Всяко животновъдно стопанство следва да има възможност да постига най-добри резултати, да се подобрява непрекъснато и тези усилия да бъдат признавани и възнаграждавани от пазара и от обществения ред.

Комисията възнамерява да разработи **амбициозен път за високи постижения в животновъдното производство с работното направление за животновъдството**. Този път следва да позволи на Съюза да формулира по-ясно какво отличава европейското животновъдно производство както в рамките на вътрешния пазар, така и в условията на глобална конкуренция.

Първият приоритет е да се подобри разпознаването на пазара и оползотворяването на високите постижения. Животновъдите могат да поддържат амбициозни стандарти само ако те са икономически възнаградени. От съществено значение е по-голямата прозрачност по цялата хранителна верига, включително по-ясната информация и етиктирането. Комисията ще помогне на потребителите да правят информиран избор и да разпознават стойността на продуктите, получени от животновъдството в ЕС.

Ключов елемент в това отношение е **по-ясното обозначаване на произхода от ЕС**. Комисията възнамерява постепенно да засили ролята на произхода от ЕС в търговията със селскостопански животни чрез пазарни стандарти, като проучи възможността за разширяване на правното основание в рамките на общата организация на пазара. Първоначално тя ще **надгради действащите правила за птичето месо**, за да се подобри комуникацията относно произхода и да се извлекат поуки за други сектори.

Комисията ще работи за повишаване на ценността на по-високите стандарти и специфичните характеристики на животновъдното производство в ЕС чрез незадължителни запазени термини в рамките на общата организация на пазара. Това би дало възможност, на доброволна основа, за ясно разпознаваем **термин „високи европейски постижения“**, подкрепен с регулаторни спецификации, които позволяват надеждно и хармонизирано съобщаване на определени характеристики. Комисията ще оцени критерии като нисковъглеродно производство, екологосъобразни практики, използване на местни фуражи, отглеждане и клане и високи стандарти за хуманно отношение към животните. Тези незадължителни запазени термини биха могли да се използват за доказване на спазването на изискванията за устойчивост, налагани от националните или европейските фондове за достъп до инвестиции, което ще позволи на земеделските стопани да имат достъп до възможности за финансиране, без да се налага многократно да представят едни и същи доказателства („принцип на еднократност“).

Комисията също така ще обмисли как съществуващите инструменти могат да подпомогнат по-добре оползотворяването на качеството в животновъдното производство, **включително качеството на месото**. Настоящата рамка на Съюза за класификация на кланичните трупове се основава главно на количествени критерии. Въпреки че гарантира общ език на пазара и прозрачност на цените, тя не отразява целия диапазон от качествени характеристики, свързани с потребителите и пазарната стойност. Комисията ще прецени дали тя би могла да бъде доразвита на доброволна основа, за да включва определени качествени характеристики, като например органолептични характеристики или характеристики на метода на производство, и дали те биха могли да бъдат подкрепени от незадължителни запазени термини за засилване на диференциацията, създаването на стойност и признаването на качеството.

Като втори приоритет Комисията ще даде по-голяма видимост на териториално вградените системи за животновъдство. Тя ще използва политиката на ЕС за насърчаване, за да подчертае качеството, устойчивостта,

високите стандарти за хуманно отношение към животните, по-специално системите за отглеждане без клетки и производството на яйца без умъртвяване на мъжки пилета, както и териториалното закрепване на животинските продукти на ЕС както на вътрешния, така и на външния пазар. По-силната подкрепа ще бъде насочена към системи, тясно свързани със селските райони, като по този начин ще се подобри комуникацията относно добавената стойност и ще се засили позиционирането на премиите, когато това е оправдано.

За да се постигне максимална пазарна възвръщаемост, заинтересованите страни и държавите членки се насърчават да си сътрудничат, по-специално по отношение на **териториалната марка на продуктите**, която свързва животинските продукти с историческата идентичност и природните характеристики на техните специфични региони или порода; агротуризм и инициативи за диверсификация; и колективно управление на ландшафта за опазване на биологичното разнообразие и управление на ландшафта в рамките на екосистемите, основани на животновъдство.

За да подкрепи тези усилия в по-широк мащаб, **политиката на ЕС за насърчаване на селското стопанство би могла да определи специализиран промоционален компонент**, насочен към териториално интегрирани системи за животновъдно производство, като ускори навлизането им на пазара.

Третият приоритет се основава на съществуващата политика на ЕС в областта на качеството, по-специално географските указания (ГУ) и биологичното производство. Комисията ще продължи да подкрепя тяхното възприемане, насърчаване и защита като ключови инструменти. За да укрепи тези рамки, Комисията ще преразгледа плановете за действие в областта на биологичното производство и ГУ.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

В условията на все по-ожесточена световна икономика отговорът на Съюза е взаимното подсилване на целите за адаптивност, конкурентоспособност, устойчивост, териториалност и високи постижения като европейски модел на животновъдно производство.

Стратегията на ЕС за животновъдството представя съгласувана визия за бъдещето на животновъдния сектор. Комисията насърчава положителен и балансиран подход към представянето на животновъдството, като признава както предизвикателствата пред него, включително въздействието върху околната среда и климата, така и приноса на сектора за доставките на храни, заетостта, териториалното сближаване, биологичното разнообразие и културната стойност.

Адаптивността ще бъде укрепена чрез координирани усилия за борба с изменението на климата, укрепване на биологичната сигурност, справяне със социалните предизвикателства и повишаване на стабилността на пазара и веригата на доставки.

Конкурентоспособността ще бъде повишена чрез преодоляване на недостига на финансиране и намаляването на животновъдното производство в определени региони, чрез насърчаване на иновациите, цифровизация, придобиване на умения и гарантиране на справедливост в търговията.

Устойчивостта ще бъде постигната чрез намаляване на отпечатъка върху околната среда, подкрепа за биологичното разнообразие и насърчаване на кръгови и ориентирани към хуманното отношение към животните селскостопански системи, които поддържат жизнеспособността на селските райони.

Териториалността признава разнообразните ландшафти и местни условия в Европа, като дава възможност на новите поколения земеделски стопани и укрепва регионалните икономики.

Заедно тези координирани усилия на Комисията, държавите членки и заинтересованите страни ще изградят стабилна рамка за **високи постижения**, която подкрепя животновъдния сектор в процъфтяването му в условията на глобална конкуренция.

Комисията, подпомагана от работното направление на ЕС за животновъдството, ще наблюдава и докладва за напредъка. Чрез активното си участие в тези стратегически инициативи секторът може да очаква устойчиво, справедливо и проспериращо бъдеще.